

4. Aleksiuk A.M., 1981. Zahalni metody navchannia v shkoli [General methods of teaching at school]. Kyiv: Radianska shkola.
5. Lohvynova Ya., 2013. Naukovo-doslidnytska robota studentiv yak umova formuvannia ekolohichnoi kompetentnosti maibutnoho vykladacha biolohii [Students' research work as a condition of formation of ecological competence of future teacher of biology]. *Mountain school of the Ukrainian Carpathians*, 8–9, p. 84–86.
6. Artemchuk H.I., Kurylo V.M., Kocherhan P.M., 2000. Metodyka orhanizatsii naukovo-doslidnoi roboty [Methods of organization of research work]. Kiev: Forum.
7. Proshkin V., 2009. Osnovni pidkhody do vyznachennia poniattia «naukovo-doslidna robota studentiv» [Basic approaches to defining the concept of «student research work»]. *Scientific treasury of education of Donetsk region*, 2(5), p. 114–117.
8. Zimnyaya I. A., 2010. Issledovatel'skaya deyatelnost studentov v vuze kak obekt proektirovaniya v kompetentnostno-orientirovannom obrazovanii [The research activity of students at a university as an object of design in a competency-based education]. Moscow: Research Center for the Problems of Quality Training.

В статті досліджується проблема застосування дослідницького підходу як методологічної основи підготовки фахівців у вищій школі. Встановлено, що дослідницький підхід в навчанні - це комплекс педагогічних цілей, направлених на розвиток готовності студентів до науково-дослідницької роботи шляхом її реалізації в навчальному процесі. Науково-дослідницьку роботу визначено як особливий вид інтелектуально-творчої діяльності студентів, який виникає в результаті функціонування індивідуальних механізмів пошукової активності і передбачає самостійне дослідження, направлене на теоретичне і експериментальне вивчення явищ і процесів, обґрунтування фактів, виявлення закономірностей з допомогою методів наукового пізнання. Обґрунтовано, що науково-дослідницька підготовка майбутніх фахівців є більш ефективною, якщо вона починається з перших курсів і продовжується впродовж всього періоду навчання в вищій школі.

Ключові слова: дослідницький підхід, професійна підготовка, науково-дослідницька робота, творча діяльність, вища школа.

The purpose of the article is to substantiate the research approach as a methodological basis for the training of specialists in higher education. The methodology of the study included acquaintance with scientific sources on this problem, selection and systematization of theoretical material, analysis of categorical apparatus, observation of the educational process in higher education institutions, generalization of results. The scientific novelty of the article is to substantiate the necessity of introducing the methods of scientific research into the process of educational cognition at all its stages, gradual complication of the tasks set, changing the nature of students' activities from cognitive (reproductive assimilation of knowledge in junior courses) to creative (conducting independent researches in senior courses). The practical importance of the work lies in the fact that certain provisions and recommendations of the study can be used in the development of educational programs and curricula for training of specialists in higher education. It is established that the research approach in teaching is a set of pedagogical goals that are aimed at developing of students' readiness for scientific research activities through its implementation into the educational process. Scientific research work is defined as a special type of intellectual and creative activity of students, which arises as a result of the functioning of individual mechanisms of search activity and involves independent research, aimed at theoretical and experimental study of phenomena and processes, substantiation of facts, identification of patterns through methods of scientific cognition. It is found that the scientific research work is divided into activities that: are regulated by curricula (study of professional and special (scientific research) disciplines, implementation of coursework, qualification works, practice); are performed outside the educational process (work in scientific circles, problem groups, participation in competitions of scientific works, subject olympiads, conferences, preparation and publication of articles, volunteer activity, participation of students in scientific research projects, including international ones etc.). It is substantiated that the scientific research training of future specialists is more effective if it starts from the first year of studying and lasts throughout the whole education period in the high school.

Key words: research approach, professional training, scientific research work, creative activity, high school.

УДК 378.14

DOI 10.31339/2413-3329-2019-2(10)-96-99

Романишина Людмила Михайлівна,

доктор педагогічних наук, професор,

Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія, м. Хмельницький

Романишина Оксана Ярославівна,

доктор педагогічних наук, доцент,

Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка, м. Тернопіль,

Островська Надія Дмитрівна,

кандидат педагогічних наук, доцент,

Відокремлений підрозділ НУБіП України «Бережанський агротехнічний інститут», м. Бережани,

Дацун Олена Анатоліївна,

кандидат педагогічних наук, старший викладач,

Хмельницький обласний інститут післядипломної освіти, м. Хмельницький

ОСНОВНІ ПАРАДИГМИ ЕКОЛОГІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ДИЗАЙНЕРІВ ТА ЇХ ХАРАКТЕРИСТИКИ

У статті розглянуто питання про екологічну підготовку майбутніх дизайнерів. Детально подано суть екологічної підготовки майбутніх дизайнерів та її особливості. Автор подає різні види парадигм, які впливають на розвиток сучасної освітньої парадигми: традиційно-консервативна, раціоналістична, гуманістична, езотерична, технократична. Розглянуто суттєве значення педагогічної парадигми. Дизайн розглядається як складна система, яка суттєво впливає на формування і задоволення потреб людини і на соціально-політичну ситуацію в суспільстві. Подається поняття екологічного дизайну, який розглядає проблему співпраці з навколишнім середовищем та забезпечує вирішення проблем екології за допомогою природних принципів.

Ключові слова: екологічна підготовка, майбутні дизайнери, освітні парадигми, екодизайн, модульна технологія

Постановка проблеми. Нині екологічна ситуація, що склалася в Україні, є неблагополучною. Тому в сучасних умовах приділяється особлива увага екологічному вихованню майбутніх фахівців, зокрема майбутніх дизайнерів. Саме екологічний дизайн допомагає розв'язати проблему взаємозв'язку людини з оточуючим середовищем. Дослідниками визначено, що нині екологічна підготовка майбутніх дизайнерів не відповідає вимогам професійної педагогіки. Тому розвиток дизайн-освіти заслуговує на увагу і має бути спрямований на використання інтеграції художньої, інженерної, екологічної та гуманістичної складових професійної освіти дизайнерів.

Аналіз актуальних досліджень і публікацій. За останнє десятиріччя в педагогіці посилилася увага до проблеми екологічної підготовки майбутніх фахівців. Проблема дизайну та дизайн освіти займалися науковці О. Бойчук, Є. Лазарева, О. Орлова, Л. Оршанський, О. Фурса, І. Яковець та інш. Методологічну основу проблеми пов'язують із дослідженнями В. Андрущенка, Г. Васяновича, І. Зязона, М. Кагана, І. Рижова та інш. Безпосередньо проблемам екологізації освіти присвячені праці Г. Васюкова, М. Кисельова, І. Зверева, Г. Пустовіта. Питання екодизайну та екологічної освіти дизайнерів розглядалися в працях О. Бойчука, В. Даниленко, Д. Звенигородського, В. Прусака та ін.

Мета статті: визначити і охарактеризувати освітні парадигми, які вплинули на розвиток сучасної педагогічної парадигми, покладеної в основу екологічної підготовки майбутніх дизайнерів.

Результати дослідження. Одним із завдань екологічної підготовки майбутніх дизайнерів є звести весь навчальний матеріал в єдину систему, яка забезпечує удосконалення навчальних програм з екології шляхом визначеності і концептуальності [4]. Одним із завдань дизайнера є творення краси середовища, в якому перебуває людина, не завдаючи шкоди. Тому такою важливою є екологічна підготовка майбутнього дизайнера. Концептуальність екологічної підготовки полягає у такому: «гуманітарно-культуротворча парадигма філософії освіти дає можливість методологічно орієнтувати зміст педагогічних технологій на духовний універсам слова-логосу числа, кольору, пластики, гармонії звуків, ментально-архетипну своєрідність етнонаціонального, що тільки в органічній єдності й зумовлюють розвиток гуманітарного стилю мислення особистості як творчого суб'єкта культури» [10, с.30]. Була розроблена філософська концепція розвитку дизайну та екодизайну [9]. Її суть полягає в тому, що дизайн розглядається як феномен пізнання і управління соціокультурних процесів, які взаємозумовлюють відносини суспільства і особистості. Вчення про дизайн відображає духовно-практичний процес, який відповідає інтересам людини. Дизайнер – це суб'єкт культури, тому важливе значення має опанування традиціями національної і загальносвітової культури.

Екологічний дизайнер – це представник нової ідеології, яка спрямована на пошук нових і вдосконалення усталених принципів формотворення, що забезпечують збереження та відтворення навколишнього середовища. Увага дизайнерів до живої природи полягає в тому, що їх діяльність має безпосередній зв'язок із матеріальним виробництвом. Це пов'язано з проблемою економії матеріалу, сил і часу, що витрачається на виробництво [8]. Важливе значення, на думку В. Прусака, має неперервна екологічна підготовка майбутнього дизайнера, яка має бути поєднанням трьох складових: філософії природи, філософії мистецтва, філософії виробництва. Автор виділяє, як специфічну складову – філософію дизайну та екодизайну [8].

Вивчаючи літературні джерела, були виділені вимоги до екологічної підготовки майбутніх дизайнерів:

- формування особистості, яка спроможна вирішувати екологічні проблеми самостійно;
- застосування у процесі навчання новітніх досягнень науковців;
- використання педагогіки співробітництва;
- застосування принципу «від сучасного до майбутнього»;

– активна та діяльна форма спільного навчання всіх учасників процесу екологізації [7, с.19-207].

Розроблена соціально-філософська концепція дизайну, яка представлена І.Рижовою, розглядається як феномен пізнання і регуляції механізмів організації та самоорганізації соціокультурних процесів[9]. Дослідження природи освіти свідчить про те, що в основу розвитку освіти покладено освітні парадигми. Під парадигмою розуміють культурно-історичний тип педагогічного мислення і педагогічні дії. Розвиток педагогічної теорії і практики проходить декілька етапів: становлення, завершення і статика, коли вона стає гальмом у розвитку освіти. Цим і пояснюється зміна однієї парадигми на іншу [3]. Парадигма – одна з значимих освітніх категорій науки [4]. Вона постійно змінюється і вдосконалюється. Такі зміни сприяють взаємопроникненню різних культур, що вимагає дослідження різних парадигм, які стали основою сучасної педагогічної парадигми: традиційно-консервативна, раціоналістична, гуманістична, езотерична, технократична. Розглянемо особливості кожної парадигми і що вони заклали в сучасну педагогічну парадигму.

Езотерична парадигма є найстарішою, тобто заклала основу для інших парадигм. Її суть полягає у відношенні до Істини, яка подавалася як вічна і незмінна. Деякі прийоми відомі як аутотренінги, нейролінгвістичного програмування, дихальні технології. У підготовці майбутніх дизайнерів можна використати аутотренінги і програмування [5].

Традиційно-консервативна парадигма. Вона базується на трьох положеннях: основною освіти покладено знання, вміння і способи навчання; освіта повинна мати академічний характер; мати гуманістичний характер, володіти етичними цінностями. Ця парадигма спирається на охоронну, консервативну роль освіти. Тобто є суто академічною.

Технократична парадигма. Вона базувалася на результатах спостережень за фактами і явищами, які відбуваються завдяки науково-технічній революції, які сформували професійну свідомість. В основу парадигми покладено уявлення про наукові істини, що обґрунтовані знаннями та практичним досвідом. На нашу думку, саме технократична парадигма заклала основи поняття «компетентність». Оцінювання результатів проводиться за крайніми точками: «так і ні», «знає-не знає», «володіє не володіє» і так далі. Ця парадигма побудована за логікою недовіри до рівнозначності пізнавальних можливостей. Але саме завдяки цій парадигмі відкрився доступ до нових освітніх технологій. Тому ця парадигма відіграла значну роль у екологічній підготовці майбутніх дизайнерів.

Гуманістична парадигма ґрунтується на визнанні особистості, як центру навчального процесу, при цьому використовується гуманістичний підхід до студента, на якому базується особистісно орієнтована технологія.

Нині відбувається значна трансформація парадигми педагогічної науки, що позначається на розвитку сучасної педагогічної парадигми. Педагогічна парадигма розглядається як «сукупність стійких смислових характеристик, які визначають сутнісні особливості схем теоретичної і практичної педагогічної діяльності та взаємодіють в освіті незалежно від ступеня та форм їх рефлексії» [6, с. 87].

Як і кожна парадигма педагогічна має свої особливості, які полягають у тому, що вона розглядається як модель-стандарт для розв'язання педагогічних задач і відіграє їх виконання, одночасно і заважаючи їм. Сама зважання виконанню задач є рушійною силою її розвитку. Це сприяє розробці і впровадженню нових освітніх технологій. Тому однією з характерних ознак сучасної педагогічної парадигми є нові технології, інноваційні методи навчання. Ще однією особливістю сучасної педагогічної парадигми є впровадження її складової – інтегративної [1, с.155]. Використання принципу інтеграції у екологічній підготовці майбутніх дизайнерів відіграло значну роль у забезпеченні якості підготовки майбутніх фахівців. Ця потреба виникла як наслідок зменшення кількості годин на викладання дисциплін, зокрема і фахових. Інша складова

педагогічної парадигми – модульна технологія. Складання нових програм якраз і базується на міждисциплінарних зв'язках. Ми виділяємо ще одну складову – інформаційну. Кожна з цих складових заслуговує більш детального розгляду, що є предметом наших подальших досліджень.

Для нашого дослідження найбільш суттєве значення має екологічна парадигма. Базою для її розвитку є постматеріальні цінності і турбота про нематеріальні цінності, якими є особистісні, естетичні та інтелектуальні. В основу цієї парадигми покладена теза: екологія людини розглядається як сукупність біологічної, медичної та географічної науки і проблеми її здоров'я, психіки виживання, працездатності [2]. Впровадження екологічної парадигми пов'язано з використанням принципу міждисциплінарності. Для екологічної підготовки майбутніх дизайнерів серед дисциплін, які використовуємо ми виділяємо такі: «Основи композиції» та «Основи формування», які поряд з

основним змістом вводять студентів в основи екологічних знань і розглядають шляхи рішень екологічних проблем засобами дизайну.

Наші дослідження показали, що екологічна підготовка майбутніх дизайнерів має здійснюватися з використанням складових усіх парадигм, особливо тих, які можуть удосконалюватися.

Висновки і перспективи подальших досліджень. Ми зупинилися на характеристичі тих парадигм, які є найбільш суттєвими у екологічній підготовці майбутніх дизайнерів. Кожна з поданих парадигм має значення для екологічної підготовки майбутніх дизайнерів, оскільки є взаємодоповнюваними і доповнюють одна одну.

Найбільшу зацікавленість для нас складають інформаційна і екологічна парадигми. Тому наш подальші дослідження будуть присвячені вивченню їх особливостей і методиці використання.

Список використаних джерел

1. Вознюк О. В. До проблеми обґрунтування інтегральної педагогічної парадигми / О. В. Вознюк // Нові технології навчання. Матеріали міжнародної конференції «Духовно-моральне виховання і професіоналізація: виклики ХНІ ст.» № 66, Ч. 1: Інститут інноваційних технологій і змісту освіти Міністерства освіти і науки України, Академія міжнародного співробітництва з креативної педагогіки. – Київ-Вінниця, 2010. – С. 154–159.
2. Гончаренко М. С. Екологія людини: навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / М.С.Гончаренко, Ю. Д. Бойчук; за ред. Н. В. Кочубей. – Суми : ВТД «Університетська книга». – К.: Видавничий дім «Княгиня Ольга», 2005. – 394 с.
3. Зязюн І.А. Філософія педагогічної дії: монографія / І.А. Зязюн. – Черкаси: Вид. від. ЧНУ імені Богдана Хмельницького, 2008. – 608 с
4. Кисельов М.М. Національне буття серед екологічних реалій / М.М. Кисельов, Ф.М. Канак. – К.: Тандем, 2000. – 320 с.
5. Колесникова І. А. Педагогическая реальность в зеркале межпарадигмальной рефлексии / И. А. Колесникова. — Санкт-Петербург, 1999. — 242 с.
6. Корнетов, Г.Б. Общая педагогика / Г.Б.Корнетов. – М.: Изд-во УРАО, 2003. – 192 с.
7. Корсак К. До проблеми парадигми сучасної національної освіти // Освіта і управління. – 1997. – Т. 1, №4. – С. 20–21.
8. Прусак В. Ф. Екологічна дизайн-освіта – стратегія ХХІ століття. Вісник Харківської державної академії дизайну і мистецтва. Сер.: Мистецтвознавство: зб. наук. пр. / за ред. Даниленка В. Я. Харків: ХДАДМ, 2012. № 3. – С. 192.
9. Рижова І. С. Дизайн як фактор гармонізації відносин суспільства і особистості: методологічні засади: автореф. дис... д-ра філософ. наук: 09.00.03 / І.С. Рижова ; Ін-т вищ. освіти АПН України. — К., 2008. — 32 с
10. Чернилевский Д. В. Дидактические технологии в высшей школе: Учеб. Пособие для вузов. – М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2002. – 437 с.

References

1. Voznyuk O. V. Do problemy obgruntuvannya intehral'noyi pedahohichnoyi paradyhmy / O. V. Voznyuk // Novi tekhnolohiyi navchannya. Materialy mizhnarodnoyi konferentsiyi «Dukhovno-moral'ne vykhovannya i profesionalizatsiya: vykyky KHNI st.» № 66, CH. 1: Instytut innovatsiynykh tekhnolohiy i zmistu osvity Ministerstva osvity i nauky Ukrainy, Akademiya mizhnarodnoho spivrobitnytstva z kreatyvnoyi pedahohiky. – Kyviv-Vinnitsya, 2010. – S. 154–159.
2. Honcharenko M. S. Ekolohiya lyudyny: navch. posib. [dlya stud. vyshch. navch. zakl.] / M.S.Honcharenko, YU. D. Boychuk; za red. N. V. Kochubey. – Sumy : VTD «Univrsytet-s'ka knyha». – K.: Vydavnychy dim «Knyahynya Ol'ha», 2005. – 394 s.
3. Zyazyun I.A. Filosofiya pedahohichnoyi diyi: monohrafiya / I.A. Zyazyun. – Cherkasy: Vyd. vid. CHNU imeni Bohdana Khmel'nyts'koho, 2008. – 608 s
4. Kysel'ov M.M. Natsional'ne buttya sered ekolohichnykh realiy / M.M. Kysel'ov, F.M. Kanak. – K.: Tandem, 2000. – 320 s.
5. Kolesnykova Y. A. Pedahohycheskaya real'nost' v zerkale mezhparydymal'noy refleksyi / Y. A. Kolesnykova. — Sankt-Peterburh, 1999. — 242 s.
6. Kornetov, H.B. Obschaya pedahohyka / H.B.Kornetov. – M.: Yzd-vo URAO, 2003. – 192 s.
7. Korsak K. Do problemy paradyhmy suchasnoyi natsional'noyi osvity // Osvita i upravlinnya. – 1997. – T. 1, №4. – S. 20–21.
8. Prusak V. F. Ekolohichna dyzayn-osvita – stratehiya KHKHI stolittya. Visnyk Kharkivs'koyi derzhavnoyi akademiyi dyzaynu i mystetstva. Ser.: Mystetstvoznavstvo: zb. nauk. pr. / za red. Danylenka V. YA. Kharkiv: KHDADM, 2012. № 3. – S. 192.
9. Ryzhova I. S. Dyazyn yak faktor harmonizatsiyi vidnosyn suspil'stva i osobystosti: metodolohichni zasady: avtoref. dys... d-ra filosof. nauk: 09.00.03 / I.S. Ryzhova ; In-t vyshch. osvity APN Ukrainy. — K., 2008. — 32 s
10. Chernylevskyy D. V. Dydaktycheskye tekhnolohyy v vysshey shkole: Ucheb. Posobyе dlya vuzov. – M.: YUNYTY-DANA, 2002. – 437 s.

В статті розглянуто питання про екологічну підготовку майбутніх дизайнерів. Детально представлені суттєві екологічної підготовки майбутніх дизайнерів і її особливості. Автор представляє різні види парадигм, які впливають на розвиток сучасної освітньої парадигми: традиційно консервативна, раціоналістична, гуманістична, езотерична, технократична. Розглянуто суттєве значення педагогічної парадигми. Дизайн розглядається як складна система, яка суттєво впливає на формування і задоволення потреб людини і на соціально-політичну ситуацію в суспільстві. Представлено поняття екологічного дизайну, який розглядає проблему співпраці з навколишнім середовищем і забезпечує рішення проблем екології з допомогою природних принципів.

Ключові слова: екологічна підготовка, майбутні дизайнери, освітні парадигми, екодизайн, модульна технологія.

The article deals with the issue of environmental training of future designers. The essence of environmental training of future designers and its features are presented in detail. The author presents different types of paradigms that influence the development of the modern educational

paradigm: traditionally conservative, rationalistic, humanistic, esoteric, technocratic. Traditionally -conservative paradigm is in line with the traditions of the technology of learning and is based on three postulates (academic nature, orientation to the basic fields of education, humanitarian education). Rationalistic paradigm corresponds to the activity approach and promotes human adaptation to culture. Esoteric paradigms essence lies in relation to Truth, which is impossible to grasp. Autotraining, neurolinguistic programming, respiratory techniques were developed on its basis. Technocratic paradigm is built on the logic of equality of cognitive opportunities. The essential importance of the pedagogical paradigm is considered, which is a set of semantic characteristics of the essence of the features of the theoretical and practical pedagogical activity. The pedagogical feature has certain particularity - it is considered as established, as a model-standard. The pedagogical paradigm of the education of future designers plays a dual role: ensuring the introduction of common pedagogical approaches and at the same time preventing the perception of progressive ideas and innovation. Therefore, there was a need to introduce one of the components of the pedagogical paradigm - integrative. It is based on interdisciplinary relationships. The integrative paradigm should be the basis for the development of eco-design education. The designer is presented as a subject of culture, which has the knowledge of the traditions of national and world culture. Design is regarded as a complex system that significantly influences the formation and satisfaction of human needs and the socio-political situation in society. The concept of ecological design is defined, which addresses the problem of cooperation with the environment and provides solutions to environmental problems using natural principles.

Key words: ecological preparation, future designers, educational paradigms, ecodesign, modular technology.

УДК[37.011.3-052:330]:378.4.046(043.5)

DOI 10.31339/2413-3329-2019-2(10)-99-102

Стеблюк Світлана Василівна,

кандидат педагогічних наук,

Мукачівський кооперативний торговельно-економічний коледж, м. Мукачево

СТУДЕНТООРІЄНТОВАНЕ СЕРЕДОВИЩЕ ЯК ПЕДАГОГІЧНА УМОВА ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ З ПІДПРИЄМНИЦТВА

У статті розкрито зміст поняття «педагогічна умова». Дано авторське визначення терміну, як комплекс компонентів освітнього процесу, що тісно взаємопов'язані і спрямовані на формування компетентної особистості, яка здатна діяти в умовах ринкового економічного середовища. З'ясовано окремі педагогічні умови, що мали місце у підготовці майбутніх фахівців різних спеціальностей. Сформульовано педагогічну умову «створення студентоорієнтованого середовища» у формуванні професійної компетентності майбутніх фахівців з підприємництва, торгівлі та біржової діяльності, що ґрунтується на сучасному підході до фахової освіти в Україні та забезпечує комплексну інтегровану підготовку студентів за спеціальністю.

Ключові слова: педагогічна умова, професійна компетентність, підприємницька компетентність, економічна компетентність, студентоорієнтоване середовище.

Постановка проблеми. Сучасна професійна освіта ставить нові завдання перед її здобувачами. В першу чергу, це формування компетентної особистості, здатної до самоудосконалення й реалізації себе в ринковому середовищі. Досліджуючи питання підготовки майбутніх фахівців за різними спеціальностями, проблема визначення педагогічних умов як цілеспрямованого добору елементів змісту, методів навчання, що забезпечують ефективність процесу навчання, є актуальною.

Формування професійної компетентності у майбутніх підприємців відбувається за наявності нових Стандартів вищої освіти, інтегрованого підходу до освітнього процесу. Це зумовило наступний крок дослідження, що передбачає визначення педагогічної умови формування професійної компетентності в студентів спеціальності 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність.

Аналіз актуальних досліджень і публікацій. Питання визначення педагогічних умов в центрі наукового пошуку низки науковців (В. Зінченко, Н. Житник, О. Куклін, І. Мороз, В. Стасюк, О. Фесенко, О. Яковенко та ін.).

Відтак, В. Зінченко [4] вивчалося питання формування професійної спрямованості студентів економічних спеціальностей на початковому етапі навчання і сформульовано такі педагогічні умови: забезпечення взаємозв'язку навчального матеріалу фундаментальних економічних дисциплін зі змістом господарської діяльності підприємств при набутті студентами знань, умінь та навичок, вирішення організаційно-управлінських та фінансово-господарських завдань; надання спрямованості фундаментальної економічної освіти на формування в студентів мотивів до оволодіння професійно значущими знаннями та вміннями; наближення процесу підготовки студентів до практичної діяльності економіста сучасного підприємства.

Н. Житник [5] в дослідженні проблеми щодо організаційно-педагогічних умов підготовки бакалаврів економіки у коледжі II рівня акредитації зосереджено увагу на педагогічних умовах: науково-методичне забезпечення навчально-виховного процесу,

впровадження в освітній процес новітніх технологій, організація самостійної роботи студентів, активізація науково-дослідної діяльності викладачів і студентів, здійснення диференціації освітнього процесу з метою забезпечення особистісно-орієнтованого підходу.

У результаті наукової розвідки О. Яковенко сформульовано наступні: науково-методичне забезпечення освітнього процесу (його оновлення на засадах компетентнісного підходу); забезпечення системності у формуванні професійної компетентності майбутніх економістів шляхом посилення ролі практичної підготовки; використання інтерактивних методів навчання, що забезпечить як створення особистісно-орієнтованих суб'єкт-суб'єктних взаємовідносин між викладачем та студентом, так і підвищить мотивацію та професійну орієнтацію студентів, посилять практичну спрямованість освітнього процесу; комп'ютеризація та інформатизація освітнього процесу; систематичне підвищення кваліфікації та активізація науково-дослідної діяльності викладачів [11, с.107].

Під педагогічними умовами дослідницею розуміється сукупність взаємозалежних елементів освітнього середовища, що визначаються й усвідомлюються учасниками педагогічної взаємодії, і реалізуються в навчально-виховному процесі вищого навчального закладу, спонукаючи викладачів і студентів до активізації власної діяльності з метою формування та розвитку професійних компетентностей майбутніх фахівців [Там же, с.104].

Для формування професійної компетентності у майбутніх товарознавців Н. Горою обґрунтовано педагогічні умови: 1. Органічне поєднання різних форм організації освітнього процесу з метою формування професійної компетентності майбутніх товарознавців. 2. Використання активних методів навчання у процесі вивчення дисциплін циклу професійної підготовки. 3. Спрямування змісту дисциплін циклу професійної підготовки на формування професійної компетентності. 4. Формування професійної компетентності майбутніх товарознавців відповідно до розробленої технології [2, с.135].